ÅRSPLAN FOR
ÅS BARNEHAGE

BARNEHAGEÅRET 2026/2027



Avdeling Vågebytoppen



Avdeling Vestre Jong

Innhold

Innledning

Årsplan

Barnehagen skal utarbeide en årsplan. I tillegg skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen kan gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidsparter og andre interesserte.

Årsplanen inneholder informasjon om hvordan barnehagen arbeider med omsorg, danning, lek og læring for å fremme barnas allsidige utvikling. Planen gir informasjon om hvordan barnehagelovens bestemmelser om innhold (§ 2) og barns rett til medvirkning (§ 3) og rammeplanen følges opp, dokumenteres og vurderes.

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet

Barnehagen er i følge *Rammeplan for barnehagen* en pedagogisk virksomhet der samfunnsmandatet er å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste. Dette skal gjøres i samarbeid og forståelse med barnas hjem.

Bærumsbarnehagen

I Bærum er det i tillegg til rammeplanen utarbeidet en barnehagemelding for Bærumsbarnehagen, *Barnehagemelding 2015-2025.*
Arbeidet med barnehagemeldingen skal bidra til at det blir et likeverdige og enhetlige barnehagetilbud i alle Bærums barnehager, for alle barn og foreldre. Tidlig innsats, mestringsperspektivet og samarbeid og samhandling skal vektlegges i Bærumsbarnehagen. Barnehagen skal ses på som første trinn i utdanningsløpet, og **lek, språk** og **god helse** er spesielle faglige satsingsområder.

Som oppfølging av barnehagemeldingen utarbeides det kvalitetsplaner. Kvalitetsplanen skal bidra til likeverdige barnehagetilbud i Bærum og sikre tidlig innsats og bedre læring for barna i bærumsbarnehagen. Kvalitetsplanen, Lek og læring – rammeverk for bærumsbarnehagen, som gjelder fra 2019 skisserer satsingsområdene:

- Kommunikasjon og språk
- Livsmestring
- Digital barnehage

Presentasjon av barnehagen

Ås barnehage er en kommunal heldagsbarnehage som består av to hus, Vågebytoppen med tre avdelinger og Vestre Jong med fire avdelinger. Begge husene har plass til barn mellom 1 og 6 år. Høsten 2026 vil det være totalt 104 barn i Ås bhg.

Barnehagen preges av en felles pedagogisk grunntanke, forankret i «Rammeplan for barnehagen» og «Lov om barnehager». Disse gir tydelige retningslinjer i arbeidet vårt. Årsplanen skal beskrive målene og metodene for barnehageåret, og skal gi foreldrene konkret og god informasjon. Årsplanen er også et tilsynsredskap for kommunen og et arbeidsredskap for personalet.
Årsplanen gjelder for alle avdelingene på begge hus.

Samarbeidsutvalg og Foreldrenes arbeidsutvalg

Samarbeidsutvalget skal først og fremst ivareta samarbeidet mellom barnehagen og hjemmene. I Ås barnehage har hvert hus sitt eget samarbeidsutvalg (SU). SU består av foresatte og ansatte i barnehagen. I tillegg deltar tjenesteleder/avdelingsleder som sekretær og representant for eier. Samarbeidsutvalget fastsetter barnehagens årsplan og forelegges saker som er av viktighet for barnehagens virksomhet.

Foreldrenes arbeidsutvalg (FAU) består av 1-2 foreldrerepresentanter fra hver avdeling. Dette er et uformelt organ som arrangerer hyggelige aktiviteter etter ønske og behov.

Vurdering av barnehagens pedagogiske praksis

I henhold til *Rammeplan for barnehagen (Utdanningsdirektoratet 2017),* skal det pedagogiske arbeidet i barnehagen jevnlig vurderes. Målet med dette er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og Rammeplanen. Vurderingsarbeidet bygges i hovedsak på felles refleksjoner, der hele personalet er involvert. Diskusjon rundt faglige og etiske problemstillinger i lys av egen praksis bidrar til at barnehagens pedagogiske virksomhet utvikles.

Vurderingsarbeidet i Ås barnehage foregår på flere arenaer. For å nå hele personalet, brukes personalmøter aktivt i vurderingsarbeidet. Vi bruker varierte arbeidsmetoder som bidrar til at alle i personalgruppen blir hørt. Våren 2026 gjorde vi en evaluering av barnehageåret 2025/2026 og kom frem til følgende:

Vi har jobbet godt med satsningsområdet vårt JEG ER MEG og vi har klart å gjennomføre de fleste av planene våre, noe vi er svært godt fornøyde med. Vi har fulgt årshjulet for samtlige aldersgrupper, samtidig som vi hele tiden har reflektert og vurdert valg av metodikk og materiell. Personalet opplever også nå at de er tryggere i møte med barn i sårbare situasjoner.

Når det gjelder arbeidet med TETT PÅ, har vi også dette året jobbet med å implementere de ulike dimensjonene i Class. Vi har brukt personalmøter og planleggingsdager til refleksjonsarbeid og personalet har jobbet med egen praksis på avdelingene. Dette har fungert fint og har ført til at personalet har fått en større bevissthet rundt egen praksis. Avdelingene har dette året jobbet med personlige mål knyttet opp mot de ulike dimensjonene.

Ås barnehage har nå gjennom flere år arbeidet med JEG ER MEG, og SNAKKE MED er for oss et kjent materiell som mange allerede har mye erfaring med. Likevel har det vært veldig lærerikt og spennende å reflektere rundt dette temaet på en systematisk måte gjennom nye metoder, nettverk og bruk av snakkesimulator. For nye medarbeidere har SNAKKE MED programmet gitt ny innsikt, større forståelse og eierskap til JEG ER MEG. For medarbeidere med mer erfaring oppleves også SNAKKE MED som nyttig og lærerrikt, men man ønsker dramatisering/casejobbing slik at det oppleves som mer autentisk.

Vi vil fortsette å ta barns medvirkning på alvor, være lydhøre for barnas innspill og gi de rom til å uttrykke egne tanker om barnehagehverdagen. Vi fortsetter også med barnesamtaler for 4- og 5åringene.
Vi fortsetter å jobbe utfra COS (trygghetssirkelen) og skal være autoritative voksne for barna.

Hver avdeling vurderer også jevnlig det pedagogiske arbeidet på avdelingsmøter. Dette dokumenteres gjennom månedsplan og månedsbrev, og bygger blant annet på refleksjon rundt barnegrupper, enkeltbarn, observasjoner, erfaringer og innspill fra barn og foreldre.

Gjennom samarbeid med andre instanser, som PPT, kompetanseteamet, barneverntjenesten o.a., blir vår praksis vurdert og utviklet til beste for enkeltbarn.

Foreldre vurderer vårt arbeid gjennom deltakelse på foreldresamtaler og foreldremøter, fortløpende tilbakemeldinger og brukerundersøkelse. Brukerundersøkelsen ble gjennomført januar 2025. Vi scoret lavest på bemanning, mattilbud og barnehagenes uteområder. Begge husene fikk veldig gode resultater, som vi velger å tro betyr at foreldrene generelt er fornøyde med barnehagens tilbud.

Barna tar også del i vurderingsarbeidet. Gjennom observasjoner og barnas ytringer får vi informasjon om hva barna liker, leker med osv. Vi har også barnesamtaler der barna får mulighet til å fortelle oss om hvordan de opplever barnehagehverdagen, og barna er med på å evaluere planer og arrangementer. Barna har laget miljøregler og vurdert hvordan vi, gjennom våre rutiner og aktiviteter, arbeider med miljøvern i barnehagen.

Barnehagens pedagogiske arbeid

Barnehagens satsningsområde «JEG ER MEG»

Barnehagens satsningsområde er «JEG ER MEG», som handler om systematisk jobbing for å forebygge vold og seksuelle overgrep mot barn. Rammeplanen legger vekt på livsmestring og helse, og at barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes. Videre sier Rammeplanen at personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep, og vite hvordan dette kan forebygges.

Mål for personalet:

- Personalet i Ås barnehage skal ha kunnskap og kompetanse om vold og seksuelle overgrep mot barn.
- Personalet i Ås barnehage skal jobbe aktivt for å forebygge og avdekke vold og seksuelle overgrep mot barn.
- Personalet skal kjenne til opplysningsplikten til barnevernet, jf. barnehageloven § 22. (Rammeplan for barnehagen, 2017 s. 13).

I Ås barnehage har vi har laget et årshjul for «JEG ER MEG», som danner grunnlaget for arbeidet med barna. Her vil vi jobbe med tema som vennskap, følelser, empati og medfølelse, kroppsregler, gode, vonde, og ulovlige hemmeligheter, hvordan kroppen fungerer, hvordan ser vi ut utenpå og respekt for egen og andres kropp. Dette vil danne grunnlaget for hvordan vi planlegger arbeidet gjennom året, og hvor innholdet er tilpasset aldersgruppen.

Mål for barna:

- Barna skal lære å sette grenser for egen og andres kropp.
- Barna skal ha et godt forhold til egen kropp.
- Barna skal ha kunnskap til å forstå, og mot til å si i fra om vold og overgrep.



TETT PÅ

«TETT PÅ- kvalitet i bærumsbarnehagen» er et helhetlig system utarbeidet for å styrke kompetanse og kvalitet i barnehagene i Bærum kommune.

Gjennom «TETT PÅ» ønsker vi å etablere et helhetlig system for å støtte barnas utvikling og læring som bygger på nyere forskning om kvalitet i barnehagen. Målet er at de ansatte skal bli enda bedre til å fremme barnas trygghet, trivsel, læring og språkutvikling i hverdagen. Samspill med varme og stimulerende voksne er barnehagekvalitet for alle barn, og vil legge et grunnlag som all utvikling og livsmestring bygger på.

I TETT PÅ skal CLASS (Classroom Assesment Scoring System) brukes som verktøy for å måle og forbedre kvaliteten i bærumsbarnehagen. Domenene(områdene) vi har fokus på er: emosjonell støtte, organisering av avdeling og støtte til læring og utvikling.



AKTIVITETER I TETT PÅ

I TETT PÅ skal alle ansatte bli godt kjent med de ulike kvalitetsområdene og hva som er god barnehagekvalitet. Dette skal skje gjennom ulike aktiviteter:

> **Felles planleggingsdager og personalmøter for alle ansatte**
> **Sertifisering av observatører**
> **Observasjon av avdeling og tilbakemelding**
> **Veiledning**

SNAKKE MED er også en viktig del av TETT PÅ. Snakkemedbarn.no er laget av RVTS og er en del av en opptrappingsplan mot vold og overgrep. Målsettingen med SNAKKE MED er å styrke voksnes ferdigheter til å snakke med barn de er bekymret for på en måte som trygger barnet. I barnehagen skal alle barn oppleve at de blir sett, forstått og respektert, og få den hjelpen og støtten de har behov for (Rammeplanen s. 19). Gjennom gode og utviklingsstøttende samtaler med voksne, som kan støtte barnet og hjelpe fram følelser og forståelser av egne opplevelser, skaper vi muligheter og rom for at barn kan dele tanker og bekymringer i et trygt miljø.

Barn og barndom

Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Å bidra til at alle barn som går i barnehage, får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek, er fundamentalt. Barnehagen er også en forberedelse til aktiv deltakelse i samfunnet og bidrar til å legge grunnlaget for et godt liv.

Vi skal skape en barndom med glede og gode minner, der lek og vennskap står i fokus. De små øyeblikk med et godt blikk, et lurt smil og den gode samtalen med voksne som forstår. Den gode leken med venner og lekende voksne som bare varer og varer. Gleden når vi oppdager noe sammen og gleden når vi ler sammen. Voksne som gir trøst, hjelp og tid til å ivareta den gode barndommen. Dette er øyeblikk som gir barn glede, trygghet og tilhørighet.

Barn lærer når de opplever gleden av å mestre et sosialt fellesskap. Vi skal gi rom for barnas ulike forutsetninger, perspektiv og erfaringer. Vi skal bidra til at barna i et felleskap med andre, utvikler et positivt forhold til seg selv og tro på egne evner.

Personalet skal:

- Støtte og stimulere barnas utforskertrang og nysgjerrighet
- Sette av tid til undring
- Lytte og legge til rette for aktiviteter ut fra barns interesser
- Ta utgangspunkt i hvert barns utviklingsmessig ståsted
- Stimulerer til gjensidig samspill mellom barna og mellom barn og voksne

Demokrati

Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av. Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Alle barn skal kunne få oppleve demokratisk deltakelse ved å bidra og medvirke til barnehagens innhold, uavhengig av kommunikasjonsevner og språklige ferdigheter.

I Ås barnehage tilpasses demokratisk praksis til barnet og ikke til alder. Vi vurderer mestringsevne, språkferdigheter og barnets kjennskap til barnehagehverdagen. Mestring er viktig, og observasjon av barnas reaksjoner vil til enhver tid være viktig for å kunne tilpasse seg den enkelte og endre praksis der vi ser det er behov for dette. For at barna skal kunne delta i et demokrati må de kunne forstå hva dette innebærer. Personalet støtter barn til deltagelse blant annet gjennom å bruke god tid på at barna skal bli kjent med rutiner og la barn som er utrygge få observere andre før de selv skal prøve seg.

Hvordan vi fremmer demokratisk praksis vil variere noe fra avdeling til avdeling:

- Vi har aktiviteter der alle barn får være i fokus etter tur, for eksempel i adventsamlinger og bursdagssamlinger.
- Vi har fokus på at alle skal kunne ytre seg i samlinger, under måltider og i andre hverdagssituasjoner. Vi øver på deltagelse i mindre grupper for at alle skal bli trygge nok til å kunne delta i større sammenhenger når de er klare for dette.
- Vi lar barn få prøve seg ut fra egne forutsetninger og støtter dem i dette.
- Vi snakker med barna om at alle er like og ulike og at dette er bra.
- I konflikter øver vi på at alle barna skal føle at de blir hørt. Vi følger barnas initiativ og bekrefter barnas følelser.

- Vi setter sammen grupper med tanker om at vennskap er viktig for barn.
- Vi lærer om, opplever og snakker om verden rundt oss.
- Vi har aktiviteter og samtaler som bidrar til å utvikle barnas forståelse av at ikke alle har de samme mulighetene og at det er viktig å ta vare på hverandre og på miljøet vi lever i.
- Barna deltar i avstemming på for eksempel ønsket turmål, og lærer om mindretall og flertall.

Mangfold og gjensidig respekt

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på.

I Ås barnehage lærer vi av hverandre, og at familier har ulike rutiner og fokus. Selv om vi er ulike, er det samtidig mye som gjør oss like og som samler oss i et fellesskap. For at alle skal oppleve berikelsen av å leve i et mangfold, og kunne føle seg respektert for den man er og vil være, skal vi:

- Ta imot alle som kommer til barnehagen på en imøtekommende og inkluderende måte
- Være positivt nysgjerrige på de ulike familiene.
- Være åpne og informerende i barnegruppen ved spesielle hensyn som må tas i forhold til for eksempel allergier, diagnoser, funksjonsevne, sykdommer, mat og annet. Dette forutsettes av at foreldre har godkjent at slik informasjon deles.
- Løfte frem og heie på barnas bruk av morsmål og støtte alle i utviklingen av det norske språket.
- Være gode rollemodeller som løfter og fremhever både likheter, ulikheter og at vi kan ha ulike perspektiv og følelser.
- Hjelpe barna med å få frem ulike perspektiver.
- Være bevisste på at barna trenger en felles referanseramme. Vi har fokus på at sanger, bøker, eventyr, leker og annet skal gi barna et grunnlag til felles lek og opplevelser som alle kan delta i.

Likestilling og likeverd

Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet.
Barnehagen skal bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling og ikke-diskriminering og bidra til at barna møter og skaper et likestilt samfunn. Alle skal ha like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen. Personalet må reflektere over sine egne holdninger for best mulig å kunne formidle og fremme likeverd og likestilling.

Ås barnehage skal representere et miljø som er bygget på respekt for menneskeverdet og retten til å være forskjellig. Det er viktig at vi som barnehage behandler alle barn som likeverdige individer, samme hvilke kjønn, funksjonsevne eller kulturell bakgrunn. Vi jobber for at alle skal ha like muligheter til å bli sett og hørt og kunne være med på de forskjellige aktivitetene som foregår i barnehagen. Det er viktig at personalet reflekterer over likestilling og likeverd, og er gode rollemodeller.

Hvordan gjør vi dette?

- Være bevisste på hvordan vi møter barna og familiene deres
- Reflektere over egne holdninger til, og samfunnets forventninger til gutter og jenter.
- Anerkjenne barna for deres indre kvaliteter og ikke deres ytre.
- Gi barna utfordringer de kan mestre, eller utvikle seg på i forhold til modning.
- Ha et reflektert fokus på lek og kjønnsroller.
- Bryte gamle handlingsmønstre som forsterker kjønnsforskjellene.

Bærekraftig utvikling

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, og barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen.

Naturopplevelser i tidlig barndom blir ansett som betydningsfullt for barns holdninger til natur senere i livet. Barna skal lære å ta ansvar for framtiden og en bærekraftig utvikling. De skal påvirke og medvirke, og lære seg å forstå sammenhenger i naturen. Gjennom naturen oppdager de mangfoldet i naturen, undrer seg og observerer.

I Ås barnehage har alle avdelingene sin egen turdag. For de yngste barna er det å gå utenfor gjerdet i starten tur nok i seg selv. Når vi går på tur er det turen som er det viktige – med alle pust i bakken, spontane hendelser og aktiviteter som måtte komme og skje underveis. Med årstidsskiftningene og forandringer i vind og vær blir hver tur en ny opplevelse, selv om vi går på «gamle tomter» og langs kjente stier.
I forbindelse med tur kan vi også legge opp til mer utforskende aktiviteter, som f.eks å se etter dyrespor om vinteren, se etter småkryp under steiner, undre oss over hvorfor bladene skifter farge o.s.v.
Barna deler naturopplevelser seg imellom, og det er viktig å gi rom for «opplevelsesfellesskapet blant barn» slik vi gir rom for barnas lek. Gjennom lek i naturen får barna kontakt med naturen uten at de er bevisst på akkurat det. Det gjør at de føler nærhet til naturen og etterhvert som de bruker tid i naturen vil de få denne nærheten «under» huden. Vi håper at dette kan bidra til at barna vil la turopplevelsene i barnehagen være med å påvirke dem gjennom resten av oppveksten og gi dem et ønske om å ta vare på naturen.

Ute i barnehagen og på tur:

- Vi følger med på forandringene i naturen gjennom hele året.
- Vi lærer barna å ta vare på insekter og alt annet levende som vi finner ute i barnehagen og på turer.
- Vi påvirker barna til å ta kloke valg, som ikke skader naturen.
- Vi plukker søppel som vi finner på tur.

Bærum - en klimaklok kommune

For å nå de internasjonale og nasjonale klimamålene og styrke arbeidet mot «det grønne skiftet» har Bærum igangsatt et flerårig utviklingsprogram – Klimaklok kommune. Klimaklok bygger på kommunes visjon «Sammen skaper vi fremtiden» og kjennetegnes med ett tydelig felles eierskap med både innbyggere og næringsliv. Det er en målsetting å involvere alle deler av bærumssamfunnet, - også barnehagene.

I Ås barnehage har vi fokus på redusert forbruk, økt gjenbruk og kildesortering av plast, papir, glass og metall. Vi jobber med å sikre bærekraftig utvikling ved å gi barna miljøopplæring. Vi tror at miljøbevisste barn blir miljøbevisste voksne, og vi har gode rutiner og tradisjoner knyttet til miljøarbeid som vi ønsker å fortsette med.

Barna får et bevisst forhold til miljøvern gjennom samtaler, litteratur, bilder og filmer. Alle skal lære om avfall, avfallssymboler, kildesortering og gjenvinning. Når vi er på tur skal barna bli vist eller selv legge merke til avfall som ikke hører hjemme i naturen. Vi plukker det opp og kaster avfallet på riktig sted. Tomflasker vi finner tar vi med og panter. Hver vår deltar Ås barnehage i Rusken-aksjonen.

Vi ønsker at våre barnehagebarn skal ha følgende grunnleggende miljøkompetanser når de begynner på skolen:

- Vi passer på naturen rundt oss. Vi rydder både vårt eget rot og andres – som ikke hører hjemme i naturen
- Vi tar vare på dyr og planter
- Vi kildesorterer mat, plast, papir, glass og metall
- Vi skrur av vannkranen når vi ikke bruker vannet
- Vi er bevisste på riktig bruk av alle typer papir

Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing.

Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.

Barn opplever verden gjennom kroppen og opplever mestring gjennom å være i fysisk aktivitet. I Ås barnehage skal vi tilby varierte aktiviteter som fremmer bevegelsesglede, gir allsidig bevegelseserfaring, sanseerfaring og mulighet for læring og mestring. Dette er viktige faktorer i barns læring og utvikling. Naturområdene og nærmiljøet rundt barnehagene våre gir oss ulike opplevelser og utfordringer. Vi går på tur i variert terreng og vi er ute i all slags vær gjennom hele året. Barna får mye erfaring i å bevege seg på ulike underlag som skal utforskes og mestres. De ulike årstidene gir barna mulighet til å trene opp styrke, smidighet, balanse og utholdenhet. Vi er bevisste på å veksle mellom lek, læring, utfoldelse, konsentrasjon og hvile. Dette er grunnleggende for fysisk og psykisk velvære.

Alle mennesker har en psykisk helse, også barna i barnehagen. God psykisk helse handler om å ha det godt med seg selv, ha tro på egen mestringsevne, at verden vil deg godt og at du er verdifull. Det gir overskudd, trivsel og glede for den enkelte samtidig som man føler at man betyr noe for andre. Med en god psykisk helse står man bedre rustet til å takle påkjenninger og stress. Forebyggende arbeid med psykisk helse i barnehagen handler om både et her-og-nå-perspektiv og et fremtidsperspektiv. Barna skal lære å håndtere følelser og være i gode samspill med andre. Personalet skal være tydelige rollemodeller og nær barna slik at eventuell erting og mobbing kan forebygges og oppdages. Vi følger Bærum kommunes «Plan for å sikre barna et godt psykososialt miljø» for å sikre at det arbeides kontinuerlig, langvarig og systematisk med det psykososiale miljøet i barnehagen.

Måltidet i barnehagen skal være en sosial stund med gode samtaler. Vi setter av god tid slik at barna får spist seg mette og snakket sammen. Måltidene har en viktig miljøskapende verdi og har betydning for blant annet helse, trivsel og læring. Barna lærer å kjenne på sult- og metthetsfølelse og de opplever at vi liker ulike matvarer. De lærer å bli selvhjulpne, å samarbeide, hjelpe hverandre og dele med andre. Barna har faste plasser som gir trygghet og forutsigbarhet under måltidet. Vi snakker sammen om maten vi spiser og hvorfor kroppen vår trenger sunn og næringsrik mat. Når alle barna serveres det samme tør de i større grad å smake på forskjellig mat, og de får varierte matopplevelser. Maten som serveres i barnehagen er sunn og næringsrik.





Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling.

Barnehagen skal være en kulturarena hvor barna er medskapere av egen kultur i en atmosfære preget av humor og glede.

Barnehagens fysiske miljø skal være trygt og utfordrende og gi barna allsidige bevegelseserfaringer. Personalet skal utforme det fysiske miljøet slik at alle barn får muligheter til å delta aktivt i lek og andre aktiviteter, og slik at leker og materiell er tilgjengelig for barna.

Omsorg

«Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre» (*Rammeplan for barnehagen* s.19). Personalet i Ås barnehage skal ivareta barnas behov for omsorg og nærhet ved å være nærværende og engasjerte i barnets liv. Dette skal vi gjøre gjennom å være oppmerksomme og åpne for det unike hos hvert enkelt barn. Vi skal gi relevant respons på barnets følelsesuttrykk, omsorgs- og trygghetsbehov. Dette gjør vi ved å gi barna kos, trøst, et fang, vise at vi er glad i dem, og gi dem masse ros for å styrke troen på seg selv. Personalet skal også oppmuntre barna til å vise omsorg og hjelpe hverandre.

Omsorg skal prege alle situasjoner i hverdagslivet, og komme til uttrykk når barn leker og lærer, i stell, måltider og påkledning. Måltid, av- og påkledning og toalettbesøk er situasjoner som gjentar seg hver dag, flere ganger om dagen. Disse daglige aktivitetene gir gode muligheter for samtaler og selvstendighetstrening, og det er viktig å bruke god tid for å ivareta det enkelte barns behov for kontakt og oppfølging i disse situasjonene.

Både store og små barn skal få dekket behovet for ro og hvile gjennom dagen. Dette kan gjøres gjennom for eksempel rolige aktiviteter ved bordet, lytte til rolig musikk, bli lest for eller annet.



Lek

Leken har stor betydning for barns utvikling og skal ha en fremtredende plass i barns liv. Leken har en egenverdi og er en viktig side ved barnekulturen. Lek skiller seg fra all annen aktivitet ved at den er en spontan og skapende prosess, styrt av barna selv. De lærer om seg selv og andre, de må fordele roller og bidra til samhandling. De bruker fantasien og tankene til å skaffe seg forståelse og se sammenhenger i tilværelsen. Gjennom leken kan barna oppleve glede, frihet og fravær av forventninger om å gjøre riktig. Det er et overordnet mål at barna i barnehagen opplever å være med i lek og sosialt felleskap på egne premisser og på sitt nivå. For å få dette til, er vi opptatt av voksenrollen. Vi bygger nære relasjoner og gir barna støtte i deres leke- og læringsprosesser. Personalet skal stimulere og tilrettelegge for god lek og sørge for at barna har god tid til å leke. Gjennom lek legger personalet til rette for gode relasjoner mellom barna. De skal oppleve å bli sett, hørt og møtt av voksne med positive forventninger. Barna leker ofte i små grupper. Personalet skal gi tid og rom for god lek, som så langt det er mulig skjermes slik at barna får leke ferdig. Personalets holdninger og evne til å se barna er avgjørende for at barna skal oppleve at de er medvirkende og har innflytelse på egen hverdag.

Leken kan stimulere alle sider ved barns utvikling: språklig, sosial, emosjonell, kognitiv og motorisk. Et godt lekemiljø hvor barna føler seg trygge og får delta i lekende felleskap er det beste fundamentet for læring.

Danning

Danning er mer enn utvikling, mer enn læring, mer enn omsorg, mer enn oppdragelse og mer enn sosialisering. Samtidig rommer danning alle disse elementene. Danning er en livslang prosess som handler om hvordan mennesker utvikler sin identitet, sine verdier og sin forståelse av seg selv i møte med andre mennesker og samfunnet rundt seg. Gjennom danning legges grunnlaget for barns allsidige utvikling, og barna får erfaringer som bidrar til å forme deres holdninger, tenkemåter og evne til å møte ulike situasjoner i livet.

For personalet i barnehagen handler danning om å være til stede der barna er, både fysisk og mentalt. Gjennom nærvær, omsorg og engasjement kan personalet støtte barna i deres utforskning, undring og læring. Veiledningen skjer i hverdagslige situasjoner, gjennom lek, samtaler, konflikthåndtering og felles opplevelser. Det er viktig at personalet møter barna med respekt og nysgjerrighet, lytter til deres tanker og meninger, og tar deres perspektiver på alvor. Gjennom dialog får barna erfaring med å uttrykke seg, lytte til andre og reflektere over egne handlinger og valg.

Danning innebærer også at verdier, normer og holdninger formidles og utvikles i samspill mellom barn og voksne. Barna skal få erfare hva det vil si å vise respekt, omsorg og ansvar for seg selv, andre mennesker og miljøet rundt seg. De skal oppleve at deres stemme har betydning, samtidig som de lærer å ta hensyn til fellesskapet og forstå at ulike mennesker kan tenke, føle og handle forskjellig.

Barn må utfordres og gis muligheter til å utvikle kunnskaper, ferdigheter og sosial kompetanse som gjør dem i stand til å mestre lek, vennskap og samspill med andre. De trenger støtte, veiledning og konstruktiv korrigering for å utvikle empati, selvregulering og evnen til å ta etisk begrunnede valg. Gjennom trygge relasjoner og gode erfaringer lærer barna å forstå egne og andres følelser, håndtere uenigheter og bidra positivt i fellesskapet.

Det er viktig at barna får hjelp til å forstå hvilke grenser og rammer som er nødvendige for at alle skal oppleve trygghet, trivsel og tilhørighet. Dette krever et ansvarsbevisst personale som er nærværende, engasjert og bevisst sin rolle som gode rollemodeller. Personalet skal arbeide aktivt med relasjonene til hvert enkelt barn, samtidig som de støtter utviklingen av gode relasjoner mellom barna. Gjennom varme, respektfulle og tillitsfulle relasjoner bidrar personalet til at barna utvikler en positiv selvfølelse, tro på egne evner og forståelse for betydningen av fellesskap og medvirkning.

På denne måten blir danning en naturlig del av barnehagens hverdagsliv og et viktig grunnlag for barnas videre utvikling som trygge, selvstendige og ansvarsbevisste mennesker.

Læring

Det å lære er en livslang prosess. Vi lærer i alle situasjoner og hver dag gjennom hele livet. Barn kan lære gjennom erfaringer og opplevelser på alle områder. I Ås barnehage er læring nært knyttet til lek. Leken gir gode muligheter for utvikling, både språklig, motorisk, sosialt, kognitivt og emosjonelt. De voksne i barnehagen støtter og fremmer den positive opplevelsen i leken slik at det danner det beste grunnlaget for læring.

Personalet i barnehagen legger til rette for god lek og undrende og utforskende aktiviteter, både ute og inne. Vi tilbyr barna inntrykk, opplevelser og begreper. Vi støtter barns nysgjerrighet, kreativitet og lærelyst ved å møte barnet med åpenhet og en positiv holdning til barnets undring. Vi gir barna utfordringer og skaper et miljø for å fremme utvikling.

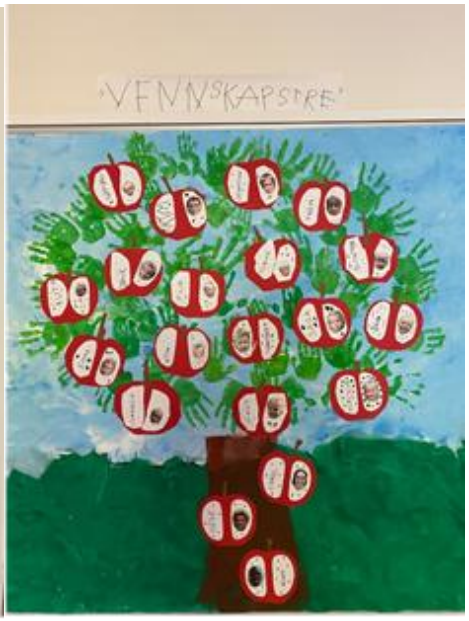
I barnehagen møter vi på både organiserte og uorganiserte læringssituasjoner. Uorganiserte læringssituasjoner kan være i løpet av et måltid, påkledning, turer og her-og-nå-situasjoner. Organiserte læringssituasjoner er planlagte aktiviteter med ulike tema i f.eks. samling og aktiviteter som vi har i løpet av året. Fagområdene i rammeplanen er knyttet opp til både de organiserte og de uorganiserte læringssituasjonene.

Noen barn oppsøker læringssituasjoner på eget initiativ, mens andre kommuniserer i mindre grad sine interesser. Vi voksne deler av vår kunnskap, viser at vi er engasjerte og oppfinnsomme for å vekke interesse hos barna slik at vi sammen kan stille spørsmål, undre oss over og kanskje også finne svar på ting som barna interesserer seg for.

Vi støtter barnas læringsprosesser blant annet ved å:

- Følge barnas initiativ og hjelpe dem til å holde fokus
- Vise interesse og nysgjerrighet og sette ord på det barna er opptatt av
- Igangsette og inspirere til lek og læring
- Ta oss tid til å stoppe opp og undre oss og reflektere sammen med barna
- Observere, lytte, tolke og ordsette for barna
- Bruke ulike metoder og variert materiell





Vennskap og fellesskap

Det er viktig for barna å være med i fellesskapet som leken gir, og selvfølelsen vokser når barnet opplever å få venner som er glad for å se dem hver dag. Vi legger til rette for lek og vennskap innad på hver avdeling, men også på tvers av de faste barnegruppene. Vennskap og felleskap i barnehagen fremmer trivsel og glede i lek og læring. Det er viktig for trygghet, selvfølelse og identitet. Det gjør mennesker mer robuste og er dermed et viktig virkemiddel i forebygging mot mobbing.
Gjennom opplevelsen av vennskap og fellesskap vil barna erfare at de er betydningsfulle og at de blir sett av andre barn. De opplever glede sammen og får mulighet til å gi og motta støtte og omsorg.

For å fremme vennskap og felleskap skal personalet:

- Legger til rette for barns lek og samhandling.
- Hjelpe barna til å forstå lekekodene slik at de kommer inn i leken på en positiv måte.
- Legge til rette for gode felles opplevelser som gjør at barna kan knytte bånd og danne vennskap.
- Synliggjøre hvert enkelt barn og jobbe med respekt for mangfold og ulikhet.
- Være omsorgsfulle voksne som viser interesse for barna og lytter til det de forteller.

Kommunikasjon og språk

En av barnehagens kjerneoppgaver er å støtte barnet i utviklingen av språket. Kommunikasjons- og språkkompetanse er viktig for barnets liv her og nå, og for barnets muligheter i fremtiden. Språk er identitet og barnets viktigste verktøy i samhandling med andre. I Ås barnehage skal vi legge til rette for et godt språkmiljø slik at hvert enkelt barn **sikres en god språkutvikling. Vi legger til rette for god språkstøtte** gjennom hyppige samtaler med barna, vi stiller åpne spørsmål, repetere og utvider språket, gjennom selv- og paralellsnakk og ved å bruke et rikt og variert språk. Vi gir barna felles opplevelser og erfaringer gjennom å fortelle historier, synge og tulle med ord og uttrykk.
Alle avdelingene jobber også med «Grep om begreper» og bruker tankekart som verktøy.

Standard for språkarbeid i bærumsbarnehagen innebærer å:

- Heve kvaliteten på språkarbeidet
- Jobbe systematisk med språkarbeid
- Sikre et likeverdig tilbud til alle barn

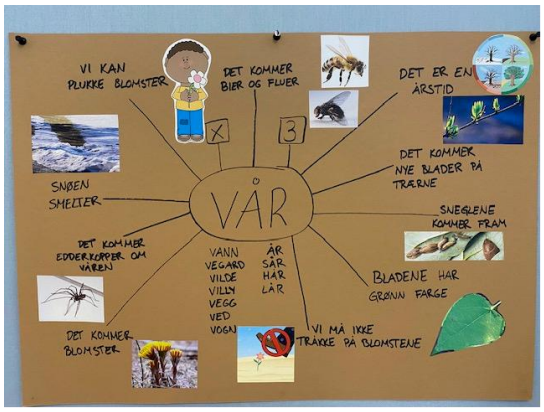
Bærum kommune arbeider nå helhetlig med språkutvikling og leseglede for barn og unge i alderen 0-16 år, i tråd med den nasjonale Leselyststrategien. Satsningen involverer foreldre, helsestasjonen, barnehage, skole, bibliotek og frivillige aktører for å styrke lesekultur, språkutvikling og samarbeid på tvers i oppvekstløpet .Barnehagedelen av arbeidet er samlet under betegnelsen Språkutvikling og leseglede.

<u>Målet for Språkutvikling og leseglede er:</u>
Barnehagen:

1. Skape leseglede hos alle barn gjennom positive og engasjerende leseopplevelser.
2. Sikre at alle barn blir lest for minst 10 minutter hver dag. For barn med behov for ekstra språkstøtte skal lesingen være systematisk, samtalebasert og gjennomføres i smågrupper tilpasset barnas språklige behov.

Foreldre: Styrke foreldrenes forståelse for hvor viktig det er å lese for barn, slik at de leser minst 10 minutter hver dag.

I Ås barnehage skal vi barnehageåret 2026/2027 jobbe med boka «Leseglede i barnehagen» hvor vi tar for oss 10 nøkler til god lesekultur





Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Barnas trygghet, personlighet, interesse, erfaring, alder, kjønn, bakgrunn og vennskapsforhold vil påvirke hva barna vil medvirke til og hvordan dette kommer til uttrykk. Barns ulikhet medfører at vi i personalet må være observante og lydhøre. Da sikrer vi at alle barn får medvirke. Barn utrykker seg ulikt. Mens noen barn klart og tydelig setter ord på det de ønsker og vil, må vi observere og tolke andre barn for å få informasjon.
Til tross for ulikheter, vil det være mye i barnehagen som er felles for alle og samler barna i et "vi-fellesskap".

I Ås barnehage er vi opptatt av å legge til rette for og bygge opp under dette samlende fellesskapet. For å sikre barnas medvirkning, legger vi vekt på å:

- Ta med ideer fra barna inn i planer, aktiviteter, temaarbeid og gi rom for spontan barnemedvirkning.
- Tilføre nye aktiviteter, leker, eventyr, sanger og annet, slik at barn utvider sin erfaringsbase og igjen øker sin mulighet til aktiv medvirkning.
- Endre vår praksis når barna gir oss signaler om at vi bør gjøre dette.
- La barna så langt det er mulig selv få bestemme hvor de vil leke, hva de vil leke med og hvem de vil leke sammen med.
- Dele barna inn i mindre grupper for å øke barns trygghet til å stå frem med egne ønsker og meninger.
- Støtte opp under barnas interesseområder og prøve å gi rom for dem i barnehagehverdagen.
- Se læring som noe som skjer i samspill med andre.
- La barna selv velge hva og hvor mye de vil spise.
- I den grad dette er mulig - la barna selv bestemme hvem som skal hjelpe dem.
- Barnesamtaler

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene og ivareta foreldrenes rett til medvirkning. Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål.

Barnehagens viktigste samarbeidspartner er foreldrene. Vi i Ås barnehage ønsker et foreldresamarbeid preget av åpenhet og tillit. Foreldre er den største ressursen i det forebyggende arbeidet blant barn og unge, og påvirker bevisst og ubevisst gjennom sine holdninger, verdier og normer.

Foreldrene kan forvente at vi:

- Inviterer til bli-kjent samtale før barnet starter i barnehagen
- Inviterer til foreldresamtaler to ganger i året (høst og vår)
- Inviterer til foreldremøter to ganger i året (høst og vår)
- Skal være imøtekommende ved levering og henting
- Snakker med deg hvis vi tenker på noe eller lurer på noe
- Gir deg jevnlig tilbakemeldinger på hvordan barnet ditt har det i barnehagen
- Tar imot tilbakemeldinger og lytter
- Viser relasjonelt mot og tør å stå i det ubehagelige
- Dokumenterer gjennom bilder, plakater, utstillinger, brev og permer

Ås barnehage er opptatt av å skape helhetlige oppvekstvilkår for alle barn. Dette forutsetter et samarbeid mellom ulike hjelpeinstanser. TI Bæru verrfaglig samarbeid er viktig for at barn og familier med særlige behov, skal få rett hjelp til rett tid. Eksempler på barnehagens samarbeidspartnere er; helsestasjonen, Pedagogisk psykologisk tjeneste (ppt), Haug skole- og ressurssenter, logoped, barnevern, barne- og ungdoms psykiatri (BUP), Psykisk helseteam (PHT) og barneskole. Tverrfaglig samarbeid gjennomføres alltid i samarbeid med foreldre.

Bærum kommune jobber utfra BTI (Bedre Tverrfaglig Innsats) som er en samhandlingsmodell som beskriver den sammenhengende innsatsen i og mellom tjenester rettet mot gravide, barn, unge og familier som det er knyttet en undring eller en bekymring til. Modellen skal bidra til tidlig innsats, samordnede tjenester og foreldreinvolvering. Ås barnehage har vært pilot i dette arbeidet siden januar 2024.
På https://baerum.bedreinnsats.no kan man finne en tjeneste - og tiltaksoversikt over hvilken hjelp kommunen kan tilby sine innbyggere.

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen - tilvenning

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

I Bærum kommune er det utarbeidet en modell for barnehagestart Den gode overgangen - Foreldre (2) (1).pdf. Modellen tar utgangspunkt i forskning på hva som skaper gode overganger fra hjemmet til barnehagen.

Den gode overgangen bygger på et tett samarbeid mellom hjem og barnehage for å sikre barnet en trygg og god start. Gjennom foreldreaktiv tilvenning deltar foreldrene aktivt de første dagene, mens barnet gradvis blir kjent med ansatte, barn og rutiner. Hvert barn får en trygghetsperson som har et særlig ansvar for å skape en nær og trygg relasjon. Tilvenningen tilpasses barnets individuelle behov og tempo. Målet er at barnet skal oppleve trygghet, tilhørighet, trivsel og gode muligheter for lek, læring og utvikling i barnehagen.

Overgang innad i barnehagen og mellom barnehager

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe.

Når barn bytter barnehage, fyller man i samarbeid med foreldre ut et overføringsskjema som sendes til barnets nye barnehage. Ved oppstart følges rutiner for tilvenning.
Når barn skal bytte avdeling, er vårt mål at de skal få en trygg og forutsigbar start. Tilknytning til den nye avdelingen etableres allerede før sommerferien. Barna har i løpet av mai/juni flere besøksdager på den nye avdelingen. Personalet fra barnas avdeling følger dem og er sammen med dem på disse dagene. Det er et tett samarbeid mellom avdelingene også gjennom hele året.

Fra barnehage til skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

Fra barnehage til skole
Barnehagen skal, i samarbeid med foreldre og skole, legge til rette for at barna får en trygg, god og sammenhengende overgang til skolen og eventuelt skolefritidsordningen (SFO).
I Ås barnehage ønsker vi å bidra til at barna møter skolestarten med trygghet, nysgjerrighet og tro på egne evner. For skolestarterne, våre Revebarn, organiserer vi Revegruppe på tvers av avdelingene to formiddager i uken gjennom store deler av det siste barnehageåret. Aktivitetene bygger på barnehagens verdigrunnlag og støtter opp om målet om en god overgang mellom barnehage og skole.

I Revegruppen arbeider vi med ferdigheter og erfaringer som kan være nyttige i møte med skolehverdagen.

Barna får øve på å:

- lytte til og følge beskjeder
- delta i samtaler og uttrykke egne tanker og meninger
- vente på tur og vise hensyn til andre
- samarbeide og løse oppgaver sammen
- være konsentrert over tid
- utvikle selvstendighet og tro på egen mestring

Det sosiale fellesskapet står sentralt. Å kunne etablere og opprettholde gode relasjoner, delta i lek og oppleve tilhørighet er viktige forutsetninger for en god skolestart.

Samarbeid med foreldre og skole
Bærum kommune har utarbeidet rutiner som skal bidra til en helhetlig og sammenhengende overgang mellom barnehage og skole. Dette innebærer blant annet:

- foreldremøte for foresatte til skolestartere
- samarbeid og informasjonsutveksling mellom barnehage og skole
- besøk fra representanter fra skole og/eller SFO til barnehagen
- mini-skoledag for barna på våren
- avslutningssamtale med foresatte, der relevant informasjon overføres til skolen i tråd med kommunens rutiner og foreldrenes samtykke
- invitasjon til tidligere barnehagebarn om å besøke barnehagen etter skolestart

Samarbeid i nærmiljøet
Gjennom samarbeid med nærskolene får barna anledning til å bli kjent med skolemiljøet før skolestart. Vi besøker skolene Tanum og Jong skole og deltar i aktiviteter som bidrar til gjenkjennelse og trygghet.
I Bærum kommune benyttes også felles «grenseobjekter» mellom barnehage og skole. Dette er aktiviteter, leker og materiell som barna møter både i barnehagen og på skolen. Hensikten er å skape kontinuitet og sammenheng i overgangen.

Disse grenseobjektene er:

- boka *Skinnvotten*
- spillet *Villkatten*
- leken *Hauk og due*
- sangen *Stopp! Ikke mobb!*

Målet er at alle barn skal oppleve en positiv overgang til skolen, der de møter nye utfordringer med trygghet, mestringsglede og forventning.

Se forøvrig Bærum kommunes retningslinjer for overgang mellom barnehage og skole:
Overgang barnehage - skole (pdf)

Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Planlegging

Planlegging gir grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen. Planleggingen er utgangspunkt for refleksjon og utvikling av barnehagens pedagogiske praksis. Planleggingen er med utgangspunkt i kunnskap om barns trivsel og utvikling, og den baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre.

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal planlegges, dokumenteres og vurderes fortløpende gjennom året. Planleggingen skjer på planleggingsdager, personalmøter, ledermøter og avdelingsmøter. I tillegg til årsplanen utarbeides det månedsplaner på hver avdeling. Disse konkretiserer, sammen med pedagogisk dokumentasjon, hvordan det pedagogiske arbeidet tilrettelegges. Planene utarbeides med utgangspunkt i gruppesammensetning, barnas alder og interesser. Det lages også egne planer for spesielle arrangementer i barnehagen.

Vurdering

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen.

Ås barnehage er en levende og lærende organisasjon. Vi vurderer arbeidet vårt og forbedrer rutiner når det er nødvendig. Evaluering av det pedagogiske arbeidet foregår jevnlig på avdelingsmøter og planleggingsdager. Vi bruker praksisfortellinger og deler erfaringer. Gjennom samtaler med barna, utviklingssamtaler og brukerundersøkelse får vi også med barne- og foreldreperspektivet. Spesielle arrangementer evalueres fortløpende. For å forbedre og eventuelt endre nåværende praksis, vurderer og evaluerer personalet det pedagogiske arbeidet regelmessig, gjennom å reflektere og diskutere over områder som omsorg, barns medvirkning, lek, læring og sosialt samspill.

Dokumentasjon

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen.

I Ås barnehage bruker vi dokumentasjon og pedagogisk dokumentasjon kontinuerlig i det daglige arbeidet. Gjennom dokumentasjon ønsker vi å synliggjøre barnehagens pedagogiske arbeid for ansatte, foreldre og samfunnet. Vi bruker pedagogisk dokumentasjon som et verktøy for faglig utvikling av barnehagens innhold.

I vår barnehage dokumenterer vi gjennom:

- BærumBarn (Bilder, pedagogisk dokumentasjon, informasjon)
- Utstillinger av barnas produkter
- Tankekart
- Praksisfortellinger



Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert.

I en barnehage er alle barn forskjellige og alle har sin måte å ta imot læring og informasjon på. Variasjon i arbeidsmåter er derfor viktig. Vi har en bevisst holdning til organisering av barnegruppene. Barna deles i små grupper etter alder, modning, vennskap eller interesser. Noen ganger deler vi dem på tvers av avdelingene, og andre ganger er vi hele gruppa sammen. Det viktigste er at vi legger til rette for trivsel og utvikling for alle.
Ved å ta utgangspunkt i barnas erfaringer, interesser, synspunkter og initiativ i barnehagens daglige arbeid bidrar vi også til barnas medvirkning. Det er viktig å fange opp og ivareta alle barnas interesser. I løpet av året jobber vi med forskjellige temaer. Vi bruker arbeidsmåter hvor alle sanser stimuleres og tas i bruk, f.eks. gjennom ulike formingsaktiviteter, drama, litteratur, sang og musikk. Vi veksler mellom planlagte og spontane aktiviteter.

Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Progresjon gjelder pedagogisk innhold, arbeidsmåter, materiell og det fysiske miljøet. Progresjon handler om grupper av barn, men også det enkelte barn innenfor gruppen. Barn har ulike forutsetninger. Alle skal få mulighet til å strekke seg mot noe. Barn skal også oppleve at de, med eller uten voksenstøtte, mestrer de utfordringer som gis. Det vi ser at barn er opptatt av, kan fra før, eller liker, er et godt utgangspunkt for progresjon. Vi i Ås barnehage er derfor opptatt av å gjøre oss godt kjent med det enkelte barn.
Vi vektlegger tett samarbeid med foreldrene slik at vi får viktig informasjon som kan støtte barna i deres utvikling.
Eksempler på progresjonsarbeid i Ås barnehage:

- Lekemiljø og materiell speiler barnas alder.
- Barn som begynner å vise tegn til at de er klar for overgang fra småbarnsavdeling til stor avdeling, tilbys å komme på spontant besøk for å få mulighet til å leke i et mer avansert lekemiljø sammen med eldre barn.
- Arbeidsmåter endres med alder og når vi ser at barn mestrer nye former. Mens de yngste får leke med konkreter under fortelling av eventyr, kan de eldre barna dramatisere eventyret.
- I rydding, påkledning, måltider og selvstendig lek vil barn møtes med gradvis økt forventning. Vi tar hensyn til den enkeltes forutsetninger. Alle øver seg på å mestre, men de øver ikke nødvendigvis på det samme.
- Vi er aktive og i samspill med barn i leke- og læringssituasjoner. Vi stiller spørsmål som bidrar til refleksjon og utforsking fremfor å komme med løsninger.
- Vi har aktiviteter som gradvis bidrar til at barna blir klare for nye utfordringer i skolen. Det siste året i barnehagen deltar barna i skoleforberedende aktiviteter i revegruppen, også her vil individuelle forutsetninger spille inn.
- Vi er fleksible i utføring av planer. Vi endrer og tilpasser innhold og arbeidsmåter til grupper og enkeltbarn når vi ser at vi ikke treffer.
- Vi legger vekt på at barna skal kunne medvirke slik at de får motivasjon til å delta og eierforhold til det vi gjør og lager.

Barnehagens digitale praksis

Ås barnehage bruker digitale verktøy som et pedagogisk verktøy til dokumentasjon, refleksjon, lek og læring. I barnehagen bruker vi digitale verktøy i læringsprosesser og vi tar i bruk teknologien på en hensiktsmessig og lekende måte. Barna skal få kjennskap til digitale verktøy og hva de brukes til – få digital kompetanse. Ipad, pc og kopimaskin er eksempler på digitale verktøy som vi kan bruke i barnehagen. I dag finnes det mange forslag til digitale pedagogiske aktiviteter. Digitale bøker og fargejakt med app, er eksempler på aktiviteter som vi kan bruke og som er lærerike og morsomme - også for de minste barna.

Kompetanseplan

Gjennom ulike kompetansetiltak kan de ansatte styrke sin kompetanse og pedagogiske praksis i tråd med rammeplanen.

I barnehageåret 2026-2027 skal personalet jobbe med å øke sin kunnskap og kompetanse om:

- JEG ER MEG. Foredrag med Elin Bodin, «En historie, et liv!» Fokus på tabubelagte temaer for å forstå viktigheten av å fremme en god barndom for alle barn. Temaene er incest, overgrep og omsorgssvikt. Barnehagen vil også ha et samarbeid med Stine Sofie stiftelse og implementere «Barnehagepakken».

- SNAKKE MED. Er et digitalt opplæringsprogram utviklet av RVTS om samtaler med barn, spesielt samtaler ved bekymring for om barnet er utsatt for vold og overgrep.

- TETT PÅ. Personalet skal jobbe med de ulike domenene i Class (Emosjonell støtte, Organisering av avdeling og støtte til læring og utvikling). Avdelingene utarbeider årshjul, setter avdelingsmål og evaluerer underveis. Det skal også jobbes med Tett På på personalmøter, ledermøter og avdelingsmøter. Avdelingene vil bli observert av sertifiserte Class-observatører.

- «Rammeplanen for barnehagen». Jobbes med internt i barnehagen gjennom personalmøter, ledermøter og avdelingsmøter.

- Førstehjelp. Det arrangeres førstehjelpskurs for alle ansatte 15.september.

- Leseglede. Ås bhg jobber med boka «Leseglede i Barnehagen» av Line Hansen Hjellup og Sissel Hadland. Dette er en del av Bærum kommunes satsning.

- Fellesskapsløsninger og inkluderende praksis i barnehagen. Webinar med Thomas Nordahl. Etterarbeid i pedagognettverk og assistentnettverk i samarbeid med Vestmarka nettverk.

- Bærum kommunes handlingsplaner. Vi jobber med handlingsplaner som løftes på ledermøter og implementeres i vårt daglige pedagogiske arbeid på avdelingene.

Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter.

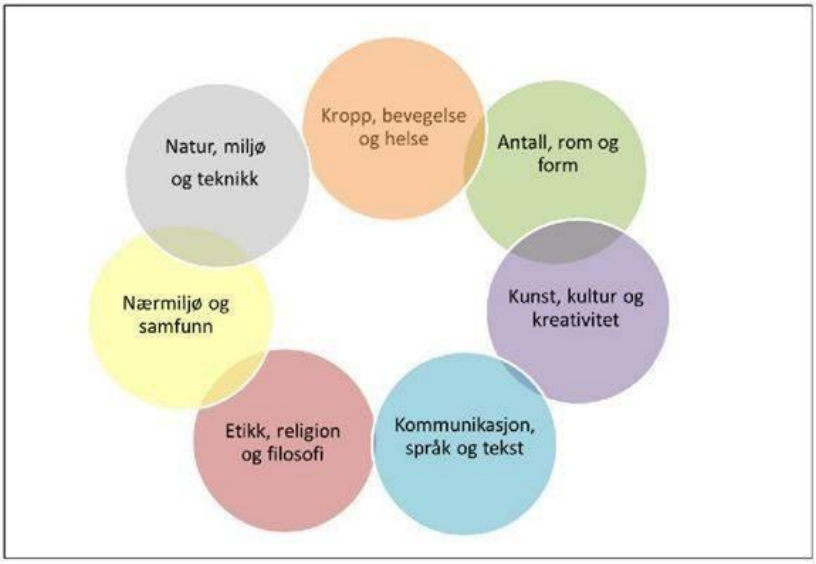
I Rammeplan for barnehagen beskrives sju fagområder som alle barn skal få erfaring med gjennom sin tid i barnehagen. Fagområdene utgjør en viktig del av det pedagogiske innholdet og skal bidra til barnas trivsel, utvikling, læring og danning.

Fagområdene opptrer sjelden isolert, men inngår naturlig i lek, temaarbeid, prosjekter, turer og hverdagsaktiviteter. Gjennom undring, utforsking, samspill og medvirkning får barna erfaringer som omfatter flere fagområder samtidig. Dette bidrar til å skape helhetlige læringsopplevelser som oppleves meningsfulle og relevante for barna.

Arbeidet med fagområdene tilpasses det enkelte barns alder, modenhet, interesser, erfaringer og behov. Vi legger vekt på å ta utgangspunkt i barnas nysgjerrighet og initiativ, samtidig som personalet bevisst planlegger og tilrettelegger for utvikling og læring innenfor alle fagområdene. På denne måten får barna mulighet til å utforske, oppleve mestring og utvikle nye ferdigheter i et trygt og inkluderende miljø.

Vi er opptatt av at barna skal oppleve progresjon gjennom hele barnehagetiden. For de yngste barna handler dette ofte om å utforske gjennom sansene, utvikle språk og bygge relasjoner. Etter hvert som barna blir eldre, får de erfaring med mer komplekse sammenhenger, refleksjon, problemløsing og samarbeid. Barna utfordres ut fra egne forutsetninger og gis mulighet til å utvikle seg i sitt eget tempo.

Den systematiske progresjonen er veiledende for vårt planleggingsarbeid og bidrar til å sikre at alle barn får varierte erfaringer og utfordringer innenfor de ulike fagområdene. Samtidig har vi fokus på fleksibilitet og individuelle hensyn, slik at barnas interesser, behov og medvirkning alltid står sentralt i det pedagogiske arbeidet.



ARBEID MED FAGOMRÅDENE – SYSTEMATISK PROGRESJON

	Marihøner	Sommerfugler	Ekorn	Rever
Kommunik-asjon, språk og tekst	Formidle egne følelser, ønsker og behov, lese bilde-bøker, begrepslæring, sanger, enkle regler, repetisjon, ta enkle beskjeder	Oppfatte andres følelser, ønsker og behov. Bøker med enkel tekst, telle, lære regler, bruke språket aktivt, følge beskjeder	Delta i lek og kunne løse konflikter verbalt. Fortelle, enkle spill, kjennskap til bokstaver og tall, samtale, gjenfortelle	Bruk av IKT, høytlesning – lytte, skrive navnet sitt, rime, spill, memorisere, media, samarbeid
Kropp, bevegelse, mat og helse	Bli kjent med kroppen sin. Utelek, gå på tur, bevegelsesglede, vaske hender, spise/drikke selv	Oppleve kroppslig mestring; Sykle, klatre, huske, dotrening, påkledning	Positivt forhold til fysisk akt, lage mat, erfaring med friluftsliv	Selvstendighet ved påkledning, sunn og usunn mat, kunnskap om kroppen
Kunst, kultur og kreativitet	Glede knyttet til musikk, dans og drama. Møte ulikt formings-materiell, synge, lese bøker	Utvikle fantasi og kreativitet,sang- og regelleker, farger	Skape musikk, dramatisere, kunnskap om teknikker og former	Oppleve mestring og få erfaringer gjennom å skape noe av musikk, drama og forming
Natur, miljø og teknologi	Gode opplevelser i naturen, utforske naturmaterialer og bli kjent med ulike dyr og insekter	Utforske nærmiljøet, kunnskap om samspillet i naturen, oppleve glede ved å ferdes i naturen	Respekt for naturen, årstider, kunnskap om natur, dyr og vekster, enkel bruk av IKT	Blyantgrep, erfare ulike formings-aktiviteter, respekt for natur og dyreliv, miljøvern
Etikk, religion og filosofi	Feiring av høytider, hilse, vise omsorg og empati, dele, gi plass i leken	Lære om høytider og tradisjoner, forstå konsekvenser	Hjelpe de som er yngre, tilegning av normer, inkludere i lek, respekt for ulikhet	Kjennskap til ulike religioner, håndtere konflikter, hjelpe andre
Nærmiljø og samfunn	Bli kjent med barnehagen inne og ute, turer i nærmiljøet	Utforske nærmiljøet, handle på butikken, vei og trafikk	Reise kollektivt, besøke biblioteket, andre kulturer, vei og trafikk	Avslutningstur, lucia på eldre-senteret(VT), vei og trafikk, ulike tradisjoner og levesett
Antall, rom og form	Orientere seg i rommet, sangleker, telling 1-2-3, rydde, sortere, konstruksjonslek, stor/liten	Dekke bord, leke med tall og former, størrelser	Telle, bake, lage, spille spill, lage mønster, lokalisering,	Tall og telling, spill med terning, kjennskap til matematiske begreper, geometriske former

DATOER FOR FESTER OG TRADISJONER
AVDELING VÅGEBYTOPPEN 2026/2027

Måned	Tradisjoner	Vågebytoppen, dato
August	Planleggingsdag	13.08 og 14.08
September	Oppstart grupper	Uke 36
	Foreldremøte Knausen og Utsikten	22.09
	Foreldremøte Furua	24.09
	Høsttur Juterud	24.09
Oktober	Fotografering	07.10
	Verdensdagen for psykisk helse	09.10
	Besøksdag av gamle barn	Uke 41
	Refleksdag	15.10
	FN-uke	Uke 43
	Foreldretreff FN markering/Forut	22.10
	Planleggingsdag	30.10
	Halloween	29.10
November	Barnas rettigheter barnekonvensjonen	20.11
Desember	Julekalender	01.12– 24.12
	Julegrantenning med FAU	01.12
	Lucia	11.12
	Nissefest	17.12.
Januar	Planleggingsdag	04.01
Februar	Vinteraktivitetsdag	11.02
	Samefolkets uke	Uke 6
	Karneval	25.02
Mars	Barnehagedagen	09.03
	Rockesokk	21.03
April	Markere Eid	?
Mai	Rusken	05.05
	Planleggingsdag	21.05
	Vårfest	14.05
	Skolebesøk	Avtaler dato med skolene
	Bykor for revene i Sandvika	Dato kommer senere
	Gruppeavslutning	26.05
	Fotballtrøyedag	28.05
Juni	Vårtur/barnehagebytte	17.juni
	Sommerfest	Dato kommer senere – sjekker med Tanum skole
	Mangfoldsuke	Uke 24
	Avslutning for revene	Dato kommer senere

DATOER FOR FESTER OG TRADISJONER
AVDELING VESTRE JONG 2026/2027

Måned	Tradisjoner	Vestre Jong, dato
August	Planleggingsdag	13.08 og 14.08
September	Oppstart grupper	Uke 36
	Høsttur Juterudparken	17.09
	Foreldremøte Karlsvogna, Orion og Sirius	22.09
	Foreldremøte St orebjørn	24.09
	Besøksdag av gamle barn	16.09
Oktober	Verdensdagen for psykisk helse	09.10
	Fotografering	06.10
	Refleksdag	15.10
	FN-uke	Uke 43
	FN markering m/foreldre	23.10
	Halloween	29.10
	Planleggingsdag	30.10
November	Barnas rettigheter (barnekonvensjonen)	20.11
Desember	Julekalender	01.12– 24.12
	Julegrantenning med FAU	01.12
	Lucia	11.12
	Nissefest	17.12
Januar	Planleggingsdag	04.01
Februar	Vinteraktivitetsdag	11.02
	Samefolkets uke	Uke 6
	Karneval	26.02
Mars	Barnehagedagen	09.03
	Rockesokk	21.03
April	Markere Eid	(?)
	Rusken	22.04
Mai	Planleggingsdag	21.05
	Vårfest	14.05
	Skolebesøk	Avtaler dato med skolene
	Bykor for revene i Sandvika	Dato kommer senere
	Fotballtrøyedag	29.mai
	Gruppeavslutning	26.05
Juni	Vårtur /barnehagebytte	17.juni
	Sommerfest	Sjekker med Tanum skole
	Mangfoldsuke	Uke 24
	Avslutning for revene	Dato kommer senere

PRAKTISK INFORMASJON OM ÅS BARNEHAGE

Ås barnehage avdeling Vestre Jong:
Adresse: Lars Jongsvei 52, 1341 Slependen

Storebjørn: 48120491 **Orion:** 48120527
Karlsvogna: 48201748 **Sirius:** 48205837

Tjenesteleder: 90 85 63 29
karin.svendsen@baerum.kommune.no

Ås barnehage avdeling Vågebytoppen:
Adresse: Gamle Tanumsvei 44, 1341 Slependen

Furua: 90612059 **Knausen:** 90610871**Utsikten:** 90607813

Avdelingsleder: 92650287
Vibeke.bakkedal@baerum.kommune.no

Hjemmeside til Ås barnehage:
https://www.baerum.kommune.no/tjenester/barnehage/alle-barnehager/as-barnehage/

Barnehagens åpningstid er fra klokken 07.30 - 17.00 hver dag.

Vi har 5 planleggingsdager i året, hvorav minimum tre av dem samkjøres med skolen. Barnehagen holder da stengt.